

SLOVENSKI NAROD.

shaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Učitelji slovenski! Čas je tu, da se zjedimo tesneje.

„Viribus unitis“.

I.

Na tesnejše združenje slovenskih učiteljev, brez ozira na zemljepisne meje, mislili so že oni možje izmed nas, kateri so osnovali „Slovensko učiteljsko društvo“ v Ljubljani. Škoda, da neso njegova zborovanja potovalna. — Ko bi zborovalo ono vsaj vsako drugo leto zvonaj središča Slovenije na pr. jedenkrat (znabiti o času trgatve) tam doli v Rudolfovem mej skoraj pozabljenimi Dolenjci, v drugič (znabiti o Duhovem) — v Postojini mej zavednimi Notranjci, v tretjič (znabiti o velikih počitnicah) kje na Štajerskem, kjer so dandanašnji zavedni in značajni učitelji slovenski podobni izpostavljeni tarči, v katero smejo poljubno streljati nasprotniki Slovencev in „nejednakovrednih“ Slovanov sploh svoje najostrejšje, z natolcevanjem, obrekovanjem in ovađstvom otrovane pušice, ne da bi se našel kdo v to poklican, kateri bi te narodove mučenike vspešno zagovarjal. V novejšem času napada, sramoti in žali jih celo strokovnjaški (?) list „Päd. Zeitschrift“ v Gradci, menda zato, ker so jo spodnje-štajerski učitelji do sedaj duševno in denarno prav pridno podpirali. Za časa prejšnjih urednikov njenih ni se nikdar kaj takega pripetilo.

Dr. Lukas, Gugl, Trunk so pač izkušeni, previdni pedagogi ter preplemeniti, da bi svoje sobrate in sodeželane tako lehkomišlno žalili, kakor je to storil predrzni Lipničan F. Fellner, katerega je v program sprejeta Gregorčičeva pesen „V pepelnici ne noči“ (na ženskem učiteljski v Gradci) tako raztogotila, da jo je v dotičnem poročilu omenjenega lista prav na konci zaničevaje omenjal z nespametno opazko: „Tiefer gehängt und festgenagelt“ — pojem nemškega izraza „taktlos“, — ter pokazal se jako jako mladega — a za toliko ljubeznivejšega (?) nemškega tovariša (?) našega, kateri v svoji tolerantnosti (?) in liberalnosti (?) svoje kolege oziroma sodeželane brez vsakega povoda s svojim ostrupljenim jeklom pika, zbada ter zasramuje v učiteljskem listu, ki se tiska v mestu, kjer je tudi nekaj vrlih

učiteljev slovenskega rodú nastavljenih in kjer ima c. kr. dež. šolsko oblastvo svoj sedež. Šolsko oblastvo terja od slovenskih učiteljev za razmerno nižjo plačo najmanj toliko, kolikor od nemških, kateri pa imajo le v jednom, namreč v svojem materinem jeziku poučevati. In kdo se je potegnil razun „Popotnika“ za nas?? Meni ni nikdo znan, ki bi nam bil naklonil zasluženost satisfakcijo.

V zborovanje na Štajerskem določilo bi se Celje ali Maribor, in ko bi se nam tukaj delale ovire — pa kak večji trg, kakor so: Žalec, Šent-Jurij ob južni železnici, Sevnica. V četrtič zborovalo bi ono društvo v Trstu ali v Gorici, v petič (v nađaji, da se mej tem že razmere zboljšajo) kje na Koroškem, na pr. v Prevalih ali v Rožnej dolini. Saj nam je znano, kako zapuščeni so tam naši pravi tovariši, kako jih naši nasprotniki od vseh strani pisano gledajo, jih stiskajo in preganjajo, da bi jih poprej upognili ali pa celo uničili. Slovenskega prepričanja učitelji na Koroškem podobni so onemu samostanu, katerega redovniki so obsojeni na izumretje. Saj so brez vsakega zavetja. — Tudi Bled mej premožnimi in ponosnimi Gorenjci utegnil bi biti jako pripraven kraj za taka zbirališča, ker bi bilo tam še posebno mogoče spajati prijetno s koristnim. Nadalje Idrija z ozirom na sloviti rudnik in pa Radgona zaradi bližnjih Prekmurcev. Pri tem bi znal ta ali oni oporekati: „To je vse predaleč za mene“. — Se ve da je za posamičnike ta ali oni napominanih krajev daleč, prav daleč, kakor je bila tudi Opava za pojedine nemške učitelje daleko, prav daleko; a pomisliti gre, da se pride s potovalnimi zborovanji zopet drugim naproti, kateri bi se takih skupščin le redkokedaj ali znabiti nikoli ne udeležili, ako bi bile na Ljubljano omejene. Število slovensko-učiteljskih društevnikov je še danes vzlic večletnemu obstanku le pičlo, a bi se po navedenem načinu gotovo in najhitreje množilo; saj bi prilika k pristopu ponujala se tudi od Ljubljane preveč oddaljenim, zlasti nekranjskim učiteljem slovenskim.

Da bi se s tem korakom širila v večje meri sedaj mej slovenskim učiteljstvom pogrešana bratovska vzajemnost, zavednost, samosvest,

odločnost, pónos in značajnost — mi ni treba še posebej naglašati; — največ pa bi s tem pridobila šola slovenska in z njo ves narod, kajti smoter društvu ne more ter ne sme biti drug, nego gojitev znanosti, vaje v strokovnjaške spretnosti in petje, tedaj vsestransko napredovanje. Da bi taka zborovanja tudi na zvonaj dobrodejno, posredovalno uplivala, zlasti takrat, ko bi jih prirejalo in vodilo previdno izvoljeno ravnateljstvo, pritrdil mi bo gotovo vsak, kdor ne dvomi nad močjo združenja, zedinjenja. Tako bi se mi približevali občinstvu, občinstvo pa nam, — toliko naglašena zaupljivost mej šolo in hišo, mej učiteljem in stariši, bi rastla, spoštovanje vsled boljšega prepričanja do večkrat zaradi nevednosti, tedaj po nedolžnem zaničevanega šolnika bi se vedno bolj utrjevalo, — in naša sveta stvar bi s tem neizmerno veliko pridobila. Verjemite mi, mili mi sotrudniki, kadar smo simpatij slovenskega razumništva zagotovljeni, kadar imamo roditelje naših šolarjev na svojej strani, kadar stoji narod naš za nami: potem se nam ni več bati za njegov obstanek, pa tudi ne za bodočnost narodovega učiteljstva.

Vzgleđ Gladstona na Indijo.

Sedaj, ko se bode vprašanje o afganskih mejah moralo kmalu rešiti tako ali tako, je jako umestno opomniti čitatelje na nek članek Gladstonov, ki je izšel leta 1877. v „Revue du XIX. siècle“ in tedaj napravil mnogo hrupa. Vrli vodja opozicije tedaj, ko je to pisal, še ni mislil, da bode kmalu v praksi prisiljen mnogo popustiti od svojih nazorov, katere je protipostavljal nazorom Beaconsfieldovim. Gladstone je rekel, da vedno širjenje kolonij je pravo zlo, ki utegne v kratkem napraviti Angliji mnogo škode, kajti vleče jo v politiko naključb in ovira notranje reforme. V Angliji in v Evropi razširjeno mnenje, da je Indija potrebna Angliji, je krivo in za Anglijo poniževalno. V nobenem oziru ni Anglija zavisna od Indije. Mi imamo res, kar sam priznavam, nekatere dolžnosti do Indije, interesov pa prav nobenih. Če je tudi Indija nekako zavisna od Angleške, in jej tudi plačuje ne-

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra.)

Šestnajsto poglavje.

Volitev. — Sobota.

Dalje.)

Set, odgovorila je dobra kristijana, ali nam ni zapovedano, mej seboj ljubiti se?

Da, Marta; a jaz te vprašam, ali čutiš za me kaj onega čuta, katerega svet ljubezen imenuje.

Ne vem, kaj bi odgovorila, jecljala je plaha golobica; zmeraj sem skušala, vse svoje brate jednako ljubiti; a Set, če ti moram priznati, opazila sem večkrat, premišljujoč svojo notranjost, da te splošne ljubezni ti sprejemaš več, nego svoj del.

Priznala sta si ljubezen; umakniti se ni bilo več mogoče ne njemu niti njej. Slišal sem, mislim, glasen poljub, ki je to zaroko potrdil; kar Marta nenadoma zakriči ter poskoči na klop. Velikansk, črn pes iz novega Fundlanda, bil je skočil mej zaljubljeni par. Vstal sem, ter v senci zapazil Zambrove bele zobe. Porednež zakrohotal se je; da bi se

namreč maščeval nad kvakarco, odprl je bil hišna vrata ter tega nadležnega gosta podražil na Marto, ki se ga je toli prestrašila.

Rad res nesem imel kvakarja, vender sem nehoté občudoval njegovo stanovitnost in krotkost. Ne da bi se bil bal psa, temveč poklical ga je k sebi, vzal iz žepa kos sladorja ter ga ponudil živali, ki se je dala prav rada zapeljati in gladiti.

Prijatelj, rekel je sveti mož psu, ki ga je, z repom migljaje, opazoval, motil in skazil si mi najslajši trenutek mojega življenja; kdo drugi bi te bil tepel ali celo ubil; prav bi ti bil storil; a jaz ti hočem pokazati razloček mej kvakarjem in navadnim človekom. Mesto osvete bode mi dovolj, da ti dam grdo ime.

Nato je Set pomignil psu, ki je za njim skakljal, da bi nov kos sladorja dobil, ter ga je peljal pred vrata; potem je v hipu zaprl okrižje, ter na ves glas klical:

Stekel pes! Stekel pes!

V hipu so izginili črevlji z oken. Tisoč in tisoč glav je opazovalo psa, ter mu pretilo. Kamenje, palice, stoli so kot toča leteli na ubogo žival. Strel ga je ubil, predno je došel do konca ulice; padel je, da ni več ustal, hudo zalajaje, da mi je kar srce pretreslo.

Ves razkačen sem ugrabil Seta za ovratnik ter ga skozi vrata pognal.

Zanikernež, rekel sem mu, ne vem, kdo me zadržuje klicati: Stekel kvakar! da bi te ubili kot ono ubogo žival.

Prijatelj Danijel, odgovoril je mojster Set, na ulici svoj klobuk pobiraje, jaz te bodem že našel. In mrzlo je odšel.

Idite v svojo sobo, gospica, rekel sem Marti. Kaj počenjate o tej uri na vrtu.

Za milega Boga! gospodine, rekla je ihtoč se, nič slabega; iskala sem le zeta svoje mater!

Srd me je skoro zadušila. — Koliko ljudi, vzklilnil sem, se imenuje krepotne in se zmatra za krepotne, delajo pa tako, kot ta strahopetni hinavec! Občuduje se kot poštenjak in svet mož, ker se ne dotakne svojega sovražnika, a tega se otrese, da mu dá grdo ime. Obrekovanje! obrekovanje! ti si način zavrattnega umora pri narodih, ki se s svojo naobraženostjo hvalisajo. Sramota tem zanikernežem, ki se tega ostrupljenega orožja poslužujejo in če tudi le, da ubijejo ubozega psa.

Popolnem ugnan po tem samotnem govoru, ulegel sem se v posteljo, ter sem mislil na žalostni dan, katerega mi je prvo veselje jutranje sobote obečalo. Kako sem pogrešal one naravne radosti

kak davek, a ta davek je tako neznan, da ne doseže niti stotinke teh koristij, ki jih ima Indija od trgovskih zvez z Angleško. Indija ne povišuje naših vojnih sil, ampak je le požira. Sila in pomen našega naroda obstaja v našem posebnem geografičnem položaju, da smo odločeni od vsakega političnega upliva. Da imamo kolonije, to le do neke stopinje pospešuje našo veljavo, to nekoliko zaradi npravnstvenega in socialnega veličja, največ pa zaradi tega, ker je mej inozemci še vedno razširjen kriv predsodek, da naša moč obstoji v kolonijah, razstresenih po vsem svetu. V resnici pa te kolonije nakladajo nam le težke dolžnosti, ki so posebno težke, kar se tiče Indije. Mi smo zvezali svojo osodo z osodo te dežele in čast nas sili, da se temu ne odrečemo. Protestujem pa proti nesramnej misli, da je Anglija zavisna od Indije in da je to vprašanje narodne časti. Potem je Gladstone protestoval proti misli, da bi Indijo morali skušati pridržati z vojno silo. V tem oziru je glavni fakt volja 240 milijonov domačih prebivalcev, ali rajši ostanejo zavisni od nas, ali da pa kako premene vladno. Bojazn, da Rusi pri prvem ugodnem slučaju napadejo Indijo, zdi se Gladstonu smešna. Koncem svetuje svojim rojakom popustiti nepotrebno nezaupnost in resno se lotiti notranjih zadev.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. aprila.

Upravno sodišče imelo je zopet razsojati dve pritožbi Nemcev na Českem proti enakopravnosti českega jezika. Nemci se na vse načine branijo česku jeziku dati prava, ki mu gredo, in vselej se pritožujejo do poslednje instance, če tudi je že upravno sodišče večkrat podobne pritožbe zavrglo. Mestna občina Prabatiška pritožila se je, da bi morala ustanoviti dvorazredno šolo s českim poučnim jezikom. Sklicevala se je, da je tam česka privatna šola, dasi je upravno sodišče že večkrat izreklo, da v takih slučajih se ne sme ozirati na privatne šole. Nadalje so navajali, da pri dotičnem poizvedovanju neso povsod očete, ampak v nekaterih slučajih tudi matere povpraševali, če želijo otroke v česko šolo pošiljati, pa teh slučajev je bilo primerno jako malo tako da se upravno sodišče nanje ni moglo ozirati. Drugo pritožbo smo pa že ob svojem času omenili v našem listu. Mesto Liberca se je namreč pritožilo, da je česki deželni odbor razveljavil ukaz mestnega oblastva, ki se je dal zdravniku Šamaneku, da ima o nalezljivih boleznih in o zdravljenju magistratu poročati v nemščini. Pritožba trdi, da deželni odbor za to ni bil kompetenten. Tudi ta pritožba zavrgla se je in mestna občina mej drugim opomnila, da tudi za njo ima §. 19 državnih osnovnih zakonov veljavo.

Vnanje države.

Predvčeraj so **srbški** skupščinarji zbrali se v Niši. Najprej so bili v katedrali pri božji službi, katero je opravljal škof Demetriji, potem so pa imeli sejo, katerej je predsedoval starostni predsednik Zdravković, in volili verifikacijski odsek.

Ruski generalni gubernator na Kavkazu, Dondukov-Korjakov, odpotoval je iz Tiflisa, da na mestu ukrene potrebne varstvene naredbe proti roparskim napadom v ujezdih Ževat in Lenkoran. Potem bode ogledal vojne čete v Daghestanu in pristanišče Petrovsk z ozirom na železnico, ki se misli graditi iz Vladikavkaza v Petrovsk.

pariških nedelj! — Francozje, vzkliknil sem, ljubeznivi in viteški narod, pustite te neotesane narode slavljati se s svojo mrzličasto obrtnostjo in svojo nadležno svobodo. Poženite daleč od sebe te divje demokrate, te otožne sanjarje, ki bi radi iz vas, ko bi jih poslušali, naredili tekmece Angležev in Amerikancev. Prijatelji vinu, slavi in krasoticam, vaša usoda je boljša. Pustite gospodstvo sveta bleđim delavcem, katerim je življenje toli resno; ohranite si rajši svojo nepopoljšljivo ljubko lehkomišelnost. Kratkočasite se, Francozje; vojskujte se in ljubkajte; izpozabite na svet in na politiko; ko bi nekoliko premišljevali, ne smijali se bi več.

Sedemnajsto poglavje.

Neznana pot v cerkev.

Drugi dan sem z zoro ustal. Javni uradnik mora biti drugim v dober vzgled in jaz sem močno želel, da bi Yankeei občudovali mojo pridnost in čuječnost novega svojega edila. Moj sprehod bil je dolg, saj tlak je bil meni izročen. Z zavidnimi očmi sem opazoval vse mimoidoče, ki so kot race vrstoma drug družemu sledili ter v moj tlak razor delali. Na cesti kraljuje največja nerednost (anarhija), vsak hodi, kamor in kakor hoče, to je pač škandal, ne razumem, zakaj se ne proglasi zakon,

Bivši **francoski** ministerski predsednik Ferry priporočal je na nekem shodu v Epinalu, da naj se podpira novo ministerstvo.

Poslednje dni se je upanje dosti povečalo, da se **afgansko** vprašanje reši mirnim potom. Angleška vlada je miroljubnejša postala, samo indijski podkralj lord Dufferin se kaže jako bojaželjnega in vedno zagotavlja Angležem, da so vsi indijski poluzavisni knezi pripravljeni z vsemi silami pomagati Angležem. Mi mislimo, da se angleška vlada ne bode dala zapeljati po taci poročilih, ker sama najbolje ve, koliko se more zanašati na te domače indijske vladarje. — Rusija pridno nadaljuje vojne priprave, ko bi le prišlo do vojne. Z raznimi lastniki parnikov na Hvalinskem morji sklenila je pogodbe, da bodo prevažali vojake in druge za vojno potrebne stvari. Odeso so sklenili, kakor hitro je moč, urediti. — Ruski listi vedo povedati, da je v Afganistanu buknil ustanek. Narod neče več trpeti emira, ki se tako brati z Angleži. Kake posledice bode imel ta ustanek, ako se ta vest obistini, se še sedaj domnevati ne more.

Turčija sama ne vé, ali bi se veselila ali bala rusko angleške vojne. Na jedne strani se turški državniki radujejo, da se sedaj Rusija in Anglija kar rujeja za turško prijateljstvo. Kar na mah je sultan dobil veljavo, kakeršne morda niti sam pričakoval ni. A ravno to napravila težave Turkom, za koga bi se odločili. Neobhodno se bodo morali jednemu zameriti, če hote družemu ustreči. Kakor se govori, mislijo baje varovati nevtralnost morskih ožin. Za to je prigovarjajo tudi druge vlasti, ki bi rade kolikor je moči omejile vojno na Azijo. S tem bi Turčija ustregla Rusiji, pa tudi mnogo storila za mir v Evropi, a vprašanje je, kako bode varovala nevtralnost Dardanel, ko bi angleške oklopnice s silo hotele prodreti v Črno morje. Morala bi jih s topovi zavračati in tako nehoté začeti vojno z Angleži. Ako bode pa odprla Angležem pot v Črno morje, bode se pa zamerila Rusiji in ta bode imela dovolj povoda tudi z njo začeti vojno. Pa ne le Rusija, temveč tudi vsaka druga država bi lahko začela boj s Turčijo, če le želi dobiti kak kos sultanovega ozemlja, češ, varujem sklenene pogodbe. Vsaka taka vojna pa utegne biti osodepolna za Turke ali pa še celo narediti konec otomanskej državi. Na drugej strani se pa veselé tudi turški državniki, da bi Anglija morala svoje vojake poklicati iz Egipta in bi se tako ponudila prilika Turčiji tam obnoviti nekdanji svoj upliv. Samo tega se je bati, da ne bi Italijani hitro zamenili Angležev, ko ti odidejo.

Ze več kakor jeden teden je, odkar biva princ Waleški s svojo soprogo na Irskem, pa vender je kaj malo bilo po časopisih čuti o tem potovanju. Afganske zadeve so tako na se obračale pozornost po vsem **Angleškem**, da ni nikdo dosti več mislil na potovanje prestolonaslednika. Sicer se pa tudi s početka ni prigodilo nič takega, kar bi moglo posebno koga zanimati. Slišalo se je le o raznih slavnostih, pozdravih, kar je vse pri taci prilikah v navadi. Vsakdo je pa tudi vedel, da je mnogo tega navdušenja bilo umetno napravljenega, in da so lojaliteto kazali le na Irskem bivajoči Angleži, nikakor pa ne Irci. Še le pri odhodu iz Dublina se je pokazalo, kako mislijo in sodijo Irci. Lord mayor O'Connor prišel je na stopnice mestne hiše, ko se je ravno dvorni voz mame peljal in zahteval trikratni „živio“ na Parnela. Po oficijalnih poročilih je le nekaj malega navzočnih ponovilo ta klic, po družih poročilih pa stvar ni bila tako nedolžna in je ves narod klical „živio“ temu svojemu voditelju v političnem boji proti Angležem. Sicer pa že to kaže, da je narod Connoru dajal prav, da ga ni pregnal s stopnic. Na kolodvoru zbralo se je bilo tudi mnogo naroda, da bi bili sikali in žvižgali pri odhodu princa, le z veliko težavo je

ki bi ljudem zapovedoval po vladini volji hoditi. Franciji, tej državi javne rednosti in dostojnosti, bi se kaj prilegalo, da bi to zadnjo napako odpravila.

Približuje se zopet svojej hiši, zapazil sem Zambo; oblečen je bil črno kot gentlemen ter je imel telovnik, ovratnico, nogovice in rokavice bele kot sneg. Bil je kakor lisast konj. Komaj me je bil od daleč izpoznal, tekkel mi je nasproti ter je ves nemiren mahal z rokami.

Masa, kričal je, vse je pri službi božji; hitite, čakajo vas.

In v roke mi je dal debelo knjigo, vezano v usnje in s srebrnimi zaponami zakleneno.

Ali ste gospe pri maši? vprašal sem ga.

Pri maši! rekel je ves začuden. Moja gospodinja je kristijana.

Telec! kaj so katoliki Turki?

Masa, pravijo, da papisti so kot nejeverniki v Afriki; imajo vodu (vaudous).

Kaj pa je vodu?

Masa, vodu je mali bog, katerega si sami naredijo in ki ni pravi Bog.

Ali ste vi res dovolj bebasti, da verujete, da katoliki fetiše časte? To je le dobro za vas divjake ob Senegalu.

policija pregnala zbrane. V Corku je razdražen narod pobil okna hišam, na katerih so bile razvite zastave ob prihodu prestolonaslednika. Še več družih dogodkov je kazalo, kako Irci sovražijo Angleže, in kaj imajo poslednji na Irskem pričakovati, če začno vojno z Rusi, — ustajo namreč. Irske zadeve bodo tedaj Angleže silele mirovati.

Kakor se iz Moskve poroča, se ustaja mohamedancev v bivšem kanatu Kašgarskem vedno bolj širi. Vodja ustaje Chakim kan Turja je neki v hudem boji **Kitajce** popolnem pobil in zasel znamenito mesto Idrkand.

Dopisi.

Iz Ljubljanske okolice 15. aprila.

[Izv. dop.] Da je naš kmet od nekdanj že trpin, da nema povoda biti zadovoljnim, to je že stara stvar. A ne samo kmeti naši volilci imajo povod biti nejevoljni — marveč tudi uradniki — in sicer v prvi vrsti naši davčni uradniki. Z davčnimi uradniki dela se nekoliko časa — kakor znana ščetinasta žival z mehom ali kraška burja s slamnato streho. Obilo gnjilobe je, treba je zdravnika, toda energičnega. Davčni uradniki so tudi sinovi naše domovine, tuji je terorizovati ne smejo in tudi tiranično samovoljno ne postopati.

Finančni minister se v personalne zadeve ne utikuje — tembolj pa steguje tipalnice znani Benjamin Posaner. Pri nas v Ljubljani pri finančni direkciji je šef jako dober gospod, učen in pohleven mož — ali kaj pomaga; referenti njegovi prisvajajo si „največjo besedo“. Licemerci, klečeplazi, zetje imajo „vorhand“, jedino ti avanzujejo, vsi drugi ne „znajo“ nič; ali pa naj čakajo odrešenja do sodnjega dne. Tako je. Če ni to resnica, — prosimo naj se dokaže. „Mi delamo, kakor hočemo“, dobiš odgovor od teh gospodov, če ti obogi radovednež kaj hočeš poizvedeti. Navadni prigovor: „da vsakdo dobi, kar kdo zasluži“ pri finančnem oblastvu Ljubljanskem, kakor se kaže, ni v praksi. —

More se tedaj kdo čuditi, da bodo davčni uradniki (ako se jim tudi prepove — vsaj zgubiti in upati nemajo tako ničesar) s kmetскими volilci volili gotovo le takega poslanca, ki ima srce za trpine in tlačane. Toraj „živio“ naš prihodnji poslanec gospod „Sturmbock“.

Od sv. Križa pri Ljutomeru 16. aprila

[Izv. dop.] Gospod urednik! Vi morda ne poznate onih ljubeznivih gospic učiteljic, ki se jim pravi „Germanische Jungfrauen“. Jedno tako Teutonijo imamo pri nas na Murskem polji, hočem Vam jo tedaj popisati.

Ta lepa devičica študirala je svoje dni na Graškem vseučilišču arheologijo, antropologijo in zraven tudi estetiko. Nek, skoraj bi rekel, neprijazen veter prinesel nam jo je pred par leti v naš kraj. V svojih prostih urah krasna P., ta „epitheton ornans“ nema nič opraviti z estetiko, nadaljuje zgoraj omenjeni sport izza časa vseučilišnih študij, zraven pa je tudi slovenski kruh, akopram teče v njenih žilah pragermanska kri. Kakor rečeno, plazi v prostih urah P. po sosednih hribih, išče predhistorične grobove, starinsko orodje, prakosti in druge — novodobne kosti. Ko se tega naveliča, začne preiskavati lobanjske tipe, posebno moške. Ako za-

Masa, odvrnil je ter debelo gledal, papisti molijo kipe; jaz sam sem jih videl pred temi na kolnih klečati.

Ti pač nesi razumel, da ne molijo kamenov, ampak prosijo le svetnike, katere oni kipi vpodablja?

Jaz nesem učenjak, masa, rekel je zamorec ves potrj; a duhovnik, ki vse ve, opominja nas večkrat, naj ne delamo tako kot papisti, ki malike molijo.

O popi! vskliknil sem, vi ste pač povsodi jednaki! Nič ni ložjega kot razumeti katoliško vero; zadostuje, da se katekizem odpre; a črt si neče ničesar pojasniti; rajše žali najbrojnišo cerkev na svetu. Le nadaljujte to ostudno delo, dostojno vašemu očetu, hudiču v peklu. Mi katoliki, vaše žrtve, ne bomo vam povračali z obrekovanjem. Nam zadostuje resnica. Vsak ve, da Luter in Calvin sta hudo delnika, ki sta iz častilakomnosti in pohotnosti človeškega duha pokvarila, ko sta ga z ošabnostjo in svobodoljubjem navdala. Laž je porodila reformacijo (versko razkolništvo); reformacija je porodila filozofijo (modroslovje); filozofija je porodila revolucijo (državni upor); revolucija je porodila anarhijo (brezvladje); anarhija je . . .

(Dalje prih.)

dene slovanski tip, tedaj ji vzkipi germansko srce: „Der slavische Typus ist doch hässlich; ich kann diese Slovenen nicht leiden!“ Taki in jednaki izreki se kar sipljejo iz prelepih in nežnih njenih ustic. Vsled njenih zaslug, koje si je pridobila ona za Slovence na polji arheologije, antropologije in esteti-ke, mislila je priti v Ljutomer. Toda, Ljutomer-ski šolski svet ni bil tega mnenja, ki ga ima go-spica P. o svojih zaslugah za Slovence, in strašna reč, niti zmenil se ni za njo pri kompetenci.

Opozarjamo s tem vse slov. šolske svete na to Germanko, da jej pripomorejo zopet do german-kega kruha, ker bi jej utegnil škodovati kdaj kruh slovenski.

Iz št. Jurja na južni železnici. (Ce-sarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za spodnji Štajer.) Odbor tega društva je imel 24. marca t. l. svojo sejo. Iz zapisnika posnamemo sledeče:

Po kratkem pozdravu predsednikovem se pre-čitata zapisnika zadnje odborove seje in oni dru-štvenega shoda v novembru v Makolah, ki se odobrita.

Temu sledi reševanje jako številnih prošenj od raznih strani, posebno iz šolskih krogov, ki že-lijjo divjakov, cepičev ali žlahtnih drevesc. Makolski društveniki hočejo ustanoviti podružnico. —

Kar se tiče prošnikov za divjake in cepiče, se je vsem po mogočnosti ustreglo, ali se jim še bo; požlahtnjenih drevesc pa društvo še letos ne more oddajati, ker so še premlada. Odbor je sklenil napravo prvega podružničnega vrta v Makolah, občnemu zboru, ki bode 10. maja, toplo priporočati.

Obravnavalni red prihodnjemu občnemu zboru, ki bode v nedeljo popoldne ob 3. uri se tako do-loči: 1. poročilo predsednikovo; 2. poročilo blagaj-nikovo; 3. predlogi odborovi: o zadevi letošnje sadne razstave, o zadevi podpore ustanovitvi Makolske po-družnice, o zadevi spremenitve društvenih pravil glede na društveno ravnanje, oziroma odbor; 4. o umetno napravljenih sušilnicah sadu bode pred-našal odbornik in veleposestnik gosp. Fran Lenček iz Blance; 5. volitev novega odbora; 6. razni predlogi.

O zadevi razstave je odbor sklenil po g. M. Vošnjakovem predlogu, da se razstava vrši v št. Jurji ob južni železnici, in sicer okoli 25. dne oktobra; to se bode priporočalo občnemu zboru.

Na priporočbo vlč. gospoda župnika F. Drag. Ripšl-na iz Vidna je slavno ondošnje vodstvo že-lezniške postaje blagovolilo našemu društvu lepo število divjakov darovati; za to izreče odbor dotič-nim p. n. gospodom v imenu društva najtoplejo zahvalo.

Po predlogu gosp. viteza Berkse si bode dru-štvo naročilo podobe zrelega sadja, napravljene iz neke papirne tvarine, katere nam bode olahčevale spoznavanje in razločevanje posameznih sadnih plem-en, ugajajočih našim krajem.

Po odborovem sklepu se vsi p. n. poverjeniki našega društva prijazno prosijo, da svojega, društvu tako potrebnega sodelovanja ne odtegujejo; kdor pa bi poverjeništa nikakor vsprejeti ne hotel ali ne mogel od onih gospodov, ki so vzprejeli upisovalne pole, naj bi nam to naznaniti blagovolil.

Sploh pa se mora gg. poverjenikom po raznih krajih neumorna delavnost priznati, za kar jim hvalo vemo.

V pregledovalca društvenih računov se volita g. Franc Vučnik, nadučitelj, in gosp. Franc Kartin, trgovec — oba od tukaj.

Št. Jurij ob južni železnici 29. marca 1885.

Dr. Ipavic,
ravnatelj.

Val. Jarc,
tajnik.

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Naš listkar g. Vatroslav Holz (Prostoslav Kretanov) ostavil je svojo domovino ter odpotoval v Budimpešta, od on-dot pa v Novi Sad in dalje na okoli mej avstrijskimi Srbi. — Profesorjem in podravnateljem v se-menišči v Mariboru poklican je g. dr. Avg. Kuko-vič, mestni kaplan v Ptuiju. — G. Matej Poglšek odpovedal se je prostovoljno župniji v Šoštanji ter stopil v pokoj. — G. dr. Mate Vitezić, inženir pri deželni vladi v Trstu imenovan je nadinženir.

— (Odlikovanje časnikarja.) G. Miloš Zec, urednik „Narodnim Novinam“ odlikovan je v priznanje svojih zaslug za občno blaginjo in za slovstvo hrvatsko viteškim križem Fran Josipovega reda.

— (Baumbachovega „Zlatoroga“) pre-ložil je na slovenski jezik g. A. Funtek, učitelj v Šent Vidu pri Zatičini. Prevod je baje jako dober, a g. prelagatelj še vedno jako skrbno popravlja in pili. Bila je srečna misel, da se „Zlatorog“ presadi v naš leposlovni vrt in dasi je prevod še v rokopisu, usojamo si vendar opozarjati naše skladatelje, bi li „Zlatorog“ ne bil izvrsten predmet za slovensko melodramo?

— (Petje na c. kr. učiteljski Ljub-ljanskem) pri skupnih mašah bilo je do sedaj z malimi izjemami slovensko. To pa je občutljiva ger-manska ušesa g. ravnatelja H. tako žalilo, da je nedavno nekega gojenca vprašal, zakaj petje ni nem-ško. Da bi torej zatiranej nemščini nekoliko na noge pomogel, kupil je nemških skladeb, češ da ne bode treba slovenski peti, dočim so si gojenci do sedaj kupovali skladebe sami.

— („Dolenjske Novice“) imajo v svoji 8. številki naslednjo vsebino: Kako se slovenski do-moljubi za slovenskega kmeta potegujejo. — Kaj je potreba dolenjskim rokodelcem in njih pomočnikom. — Kaj hočemo Slovenci? — Dolenjci in železnica. — Velik prostovoljen davek. — Kaj je novega. — Dopisi. — Gospodarske stvari. — Poljedelstvo. Spi-sal Dragotin Ripšl, župnik. — Domače vesti. — Razne ve-sti. — Zaradi obilega gradiva ima 8. št. dve strani priloge, sploh pa toliko poučnega in za-bavnega blaga, da bode dobro došla vsakemu čita-telju. Zatorej „Dolenjske Novice“ toplo priporočamo.

— (Trgovsko bolniščno podporno in penzijsko društvo) ima v nedeljo 19. aprila t. l. nov občni zbor v magistratni dvorani ob 11. uri dopoldne. Zbor se vrši zaradi tega, ker sta se pri zadnjem občnem zboru v vodstvo izvoljena gospoda Alfred Ledenik in Dragotin Klemenčič volitvi odpovedala ter se morata nadomestiti.

— (Nova knjižica.) Slovstvena zgo-dovina v slovenski ljudski šoli. Spisal Janko Leban (Gradimir) ljudski učitelj. Ponatis iz „Učiteljskega Tovariša“ 1884. in 1885. leta. V Ljubljani. Natisnil in založil J. Rudolf Milic 1885. To je naslov tej knjižici, s katero hoče pisatelj, kakor pravi v uvodu, ljudsko-šolskim učencem primerno opisati vse one pisatelje, ki so podpisani v naših berilih, pričenši z II. in končavši s IV. Berilom. Pisatelj je svojo nalogo jako dobro pogodil in knjižica bode v prid učiteljem in učencem, pa tudi marsikateremu drugemu, ki ni imel doslej časa ali pa volje, baviti se s slovstveno zgodovino. Knjižica ima 50 strani v 4° in opisani so v njej slovenski pisatelji: Simon Jenko, A. M. Slomšek, F. Cimperman, Mir. Vil-har, Peter Gros, Matija Valjavec, Jožef Virk, Rodoljub Ledinski, And. Praprotnik, Anton Umek, Boris Miran, Miha Kastelec, Anton Janežič, Urban Jarnik, Fran Krek, Janez Strel, Fran Jamšek, Janez Božič, Blaž Potočnik, Luka Jeran, Jakob Zupan, Fran Cegnar, Fran Levstik, Jovan Ko-seski, Fran Metelko, Fran Levec, J. Bilec, Fran Erjavec, Anton Klodič, Fran Jeriša, Valentin Oro-žen, Fran Preširen, Gregor Krek, V. Vodnik, J. Podmilšak in J. Jesenko, Lovro Pintar, J. Jurčič, L. Toman, dr. J. Mencinger, Krstnik, Fr. Jurkovič, dr. Razlag, I. Volčič, Franjo Končan, Josip Starč, M. Cigale, S. Gregorčič, Ravnika, Ivan Tomšič, Lesar, Josip Ogrinec, A. Zupančič. J. Pintar, Fr. Hauptmann, Fr. Povše, F. Kočevar, dr. G. Ipavec, Peter Končnik. Pri vsakem pesniku naštetu so nje-govi glavni proizvodi, zanimivi živatopisni podatki itd. Zagotovljamo, da bode vsakdo to knjižico z ve-seljem čital. Zato jo tudi toplo priporočamo. Dobiva se v Miličevi tiskarni v Ljubljani in stane mehko vezana 30 kr. Pod križnim zavitkom 5 kr. več, to je 35 kr.

— (Poskušen samomor.) V Tržaškem dnevniku čitamo, da se je c. kr. okrajne sodnje Postojinske uradni sluga v 13. dan t. m. blizu Po-stojine ulegel na železniški tir, ko se je ravno bli-žal brzovlak Dunajski. Strojevodja zapazil je k sreči na relsah ležečega moža in posrečilo se mu je usta-viti vlak še ob pravem času, tako da je samomo-rilec živ ostal in je samo na glavi malo ranjen. Vzeli so ga potem na vlak in odpeljali v Postojino.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 17. aprila. „Standard“ presoja položaj na podlagi najnovejših poročil iz Pe-terburga in meni, da je miru ugoden. Da so Rusi v Penždehu ustanovili začasno vlado, to menda ne bode resno oviralo pogajanja. „Ti-

mes“ pričakujejo zadoščenja od strani Rusov za naskok na Penždeh. Angleška nujno želi častnega miru, ne more se pa zadovoljevati s sladkimi besedami, torej mora energično nada-ljevati oboroževanje.

Peterburg 16. aprila. „Praviteljstvenij Vest-nik“ piše: Po poročilu Komarova iz Taškapija z dne 6. aprila pobegnili so ostanki afganskih čet v Herat. Izgube Afganov so veliko večje, nego se je mislilo. Veliko poginilo jih je za mrazom in gladom. Dvanajst dni dežuje in sneži. Ostrog v Balamurg-hab-u, katerega je Lumsden ostavil, požgali so Afgani. Velblode z živežem za Angleže razgnali so Saraki. Da ne bode anarhije, ustanovila se je v Penždehu začasna uprava. Ruski oddelek ostane v Taškapi-ji, ker za sedaj ni nobene potrebe, da bi šli naprej.

London 16. aprila. Govori se, da je Mahdi-jev tekmev zajel El-Obeid.

London 16. aprila. „Daly Telegraph“ pri-občuje brzojavko, po katerej ruski odgovor na an-gleško vlado mej drugim pravi: „Car dal mi je na-log, naj angleški vladi sporočim, da bi bila po car-jevem mnenju vojna obžalovanja vredna za obe dr-žavi in da car trdno upa, da se bode stvar lahko in hitro uravnala“. Ruski poslanik odgovoril je, da je angleška vlada to naznanilo dobro vsprejela in da je mirne rešitve pričakovati.

Razne vesti.

* (Smrt od veselja.) Iz Travnika se po-roča: Tukaj stanujoči, brigadirjem imenovani pol-kovnik Kokotović vsprejemal je tne čestitke raz-nih častnikov na novemu dostojanstvu. Jako vese-lile so čestitke polkovnika Kokotoviča in obče čislani poveljnik izrazil je svoje hvaležnosti radostna čuv-stva v kratkem in zelo ganljivem govoru. Ko so pa potem častniki, poslovivši se od polkovnika, odha-jali, zgrudi se ta nagloma z boleznim vikom na tla. Ves trud in zdravniški poskusi nesrečneža zopet oživiti, bili so brezuspešni — polkovnik Kokotović ostal je mrtev. Srčni mrtvoud končal je nenadoma življenje vrlému častniku.

* (Narednika Lopatinskega), ki je, ka-kor znano, lani streljal na svojega polkovnika Sedl-mayera in pred katerim so omenjeni polkovnik, ma-jor Schwarz in stotnik bežali, ustrelili so včeraj v Olomuci. Lopatinski je sin rusinskega popa. Sta-riši so vse mogoče storili, da bi izprosili milosti za nesrečnega svojega sina. A vse je bilo zaman, za-konu moralo se je zadostiti. Lopatinski bil je do konca miren. Ko so mu zavezali oči, je pokleknil, na kar je naprej stopilo 8 mož, ter na povelje „strel“ ustrelili štirje. Dva sta bila merila v glavo, dva v prsi. Lopatinski zgrudil se je znak in ni se ganil več. — Polkovnik Sedlmayer, major Schwarz in stotnik izgubili so, kakor smo že poročali, po razsodbi častnega sodišča svoje šarže. — Prebival-stvo v Olomuci bilo je vsled obsodbe Lopatinskega močno razburjeno.

* (Ruska premetenost.) „Daily News“ imajo dopis iz Peterburga, kako je navstal boj ob reki Kušk. Angleški častniki pri afganskih predstra-žah povabili so častnike ruske na zajutrk. Slednji pa so se zahvalili za vabilo, češ, da so kakor doma, ter povabili so angleške častnike k sebi. Angleži vsprejeli so vabilo, ostali pozno do večera, ter se potem v spremstvu Rusov vrnili v afganski tabor. General Komarov porabil je ugodno priliko ter mej spremstvo pomešal nekoliko inteligentnih častnikov, v navadna vojake preoblečenih, kateri naj bi si ogledali, koliko je Afganov, kako so razvrščeni. V taboru zapazili so afganski vojaki, da si nekdo iz-mej ruskega spremstva nekaj zaznamuje. Navstal je prepir, nekdo je celo ustrelil — kdo, se ne ve. Rusi tekli so nazaj v svoj tabor, kjer so se vojaki takoj poklicali k orožju. Drugo jutro naskočili so Rusi postojanke Afganov.

Narodne-gospodarske stvari.

O osobnej veresiji.

Spisaj Robert Bežek.

(Dalje in konec.)

Člen 9. O predplačilnih in obrtnih posojilnicah Predplačilne posojilnice, obrtne banke in drugi taki zavodi ustanovljeni so bistveno po istem načelu ka-kor zavarovalnice, naslanjajoč se na uzajemnost dru-štvenikov. Razlikujejo pa se od zavodov po darilih ustanovljenih in pa od veresijskih isto smerujočih društev, da so dolžniki ob enem tudi načelniki društvu; tako da jim ostaje tudi dobiček iz pod-jetja, ter da se po udilu uplačani novci, in sicer uloge kakor tekoča uplačila uknužijo in običajno obrestujejo; nasprotno pa mora dolžnik tudi redne obresti in primerno odškodnino za porabljen veré-sijo plačevati; in slednjič jamčijo solidarno vsi udje za povrnitev začasno izposojenih denarjev. Bistveno so tudi tu premožniši primorani po pravilih preskr-bovati potrebne z določenimi doneski iz skupnih ulog, ter trpeti tudi slučajno škodo.

A izgube v taci zavodih neso po pravilih društvenih, ter podjetje ni ustanovljeno že v začetku

na to, da se po izgubah jedne vrste udov drugi okristijo, slično odnošajem zavarovalnih društev; marveč se obrtne banke trudijo, da se preprečijo vse izgube društvenikov.

Prednosti te vrste veresjskih zavodov pred zavarovalnim od kapitala utemeljenim društvom; se nanašajo posebno na to, da slede načelu popolne vzajemnosti in mejebojne pomoči, tako da se tukaj veliki kapital ne more koratiti s privilegirano razmišljajo (špekulacijo) po dividendah (deležih).

Dalje se tu udeležujejo lahko pravi pravcati delavci, rokodelci in mali obrtniki, ker je treba za upravo in utemeljenje jedrnatih zavodov le malih ulog za posameznika; upravni stroški tudi neso veliki, in podjetja s premoženjem društvenim pričeta se zelo lahko in točno nadzirajo, tako da se ne more premoženje uporabljati za lehkomišelnost in potrošne razmišljaje, dobiček pa more razdeliti se pravičnim potom mej uložitelje, kateri prostovoljno izstopajo proti povrnitvi že uplačenih ulog in na njihovo korist uknjiženih deležev (dividend), podpora pa bo udom gotovo v resnici hasnila.

Naravno in bistveno svojstvo takim društvom ohranivšim svoj smoter, da se ne izposujejo tuji novci, pa je, da ne izlazijo več svote, nego so se po udih uplačale; nasprotno radi upravnih stroškov in utemeljenja rezervnega zaklada veliko manjše svote, ker se ti novci ne morejo uporabljati dalje v veresijo. Razvidno so toraj ti zavodi vender le posebno vrsta hranilnic razlikujoča se od navadnih, da se po društvenih uplačane uloge ne izposojajo neudom, marveč da imajo udi pravico zahtevati, naj se jim pred slehernim drugim pomaga z uloženim denarjem.

Da postanejo taka društva v resnici veresjska, morala bi izposojena svota več biti, nego število uplačenih ulog vkupe; dalje ne sme biti posameznik po ničem drugim obvezan razven pristopa k društvu in dolžnosti po pravih predpisanih. Ali upravo taci zavodov v vzajemnosti utemeljenih je že taka, da je veresija od uplačenih ulog odvisna, ter da se morejo viša predplačila izplačati le poroštvo kake tretje osebe; se ve da mora biti za ta slučaj toliko novcev na svobodno razpolago v blaginji.

Nigdo ne ugovarja trditvi, da se po teh zavodih varuje in brani delo rokodelcev in obrtnikov pred velikim kapitalom, okorističnim se po denarni bedi in stih. S tega stališča naj se presojajo taka društva utemeljena na vzajemnosti. Na tej podlagi naj se razvija delo po načelu mejsobojne podpore, nezavisne od velicega kapitala.

Avstrijska specialiteta. Tridesetletna izkušnja so dokazala, da se je „Mollov Seidlitz-prašek“ pri vsakršnem slabem prebavljenju in zaprtju kot jedino uspešen lek izkazal. Cena škatljici z navodom 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik v Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po državi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (11—3)

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
16. aprila	7. zjutraj	731.89 mm.	7.0° C	sl. svz.	d. jas.	
	2. pop.	729.35 mm.	15.3° C	sl. jvz.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	729.66 mm.	12.0° C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura 11.4°, za 2.1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 17. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld.	30	kr.
Srebrna renta	81	65	"
Zlata renta	105	15	"
5% marcna renta	96	70	"
Akcije narodne banke	8.8	—	"
Kreditne akcije	285	80	"
London	125	10	"
Srebro	—	—	"
Napol	9	97	"
C. kr. cekini	5	87	"
Nemške marke	61	05	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	125	"
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	169	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	105	10	"
Ogrska zlata renta 6%	94	75	"
5% papirna renta 5%	90	10	"
5% štajerske zemljišče odvez obilg	104	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	50	"
Zemlj. ob. avstr. 4% zlati zast. listi	124	50	"
Prior obilg. Elizabetine zapad železnice	113	—	"
Prior obilg. Ferdinandove sev. železnice	106	—	"
Kreditne srečke	100 gld.	177	"
Rudolfove srečke	10	18	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	99	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. .	213	25	"

Z 19. majem t. l. odda se v najem

krčma

v zvezi s kavarno in tobakarno

v prostorih društva „Edinost“ v Ajdovščini, na najlepšem prostoru, na državni cesti, s prav ugodnimi pogoji. — Ponudbe itd. sprejema lastnik Filip Poljšak v Smarjah pri Ajdovščini. (171—9)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Najnovejši!

Amerikanski tajni kabinet.

Čudežna živa glava „Kagliostro“

na mizi.

Vidi se do nedelje v Selenburgovih ulicah.

Govori, ugane in prorokuje vse, tudi če ga občinstvo samo povprašuje. Ugane vse zapisane številke, ure in minute na vsaki uri, kaka je veriga, barvo kamnov prstanov in prorokuje prihodnje življensko stanje.

Ustopenina: I. prostor: 20 kr., II. prostor: 10 kr.

Vsa naprava se p. n. občinstvu, ako to želi, tudi raztolmači.

(215—2) S spoštovanjem **Janez Goller.**

Umetne (188—12)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikauskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, I. nadstropje.

Mejnarodna linija.

iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, odhod okoli 10. dne maja 1885.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (216—1)

J. TERKUILE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d' Ant. Poglayen**, generalnega agenta v Trstu.

Za bližajočo se sezijo priporoča

najstarejša in najglasovitejša

firma za sukno

MORICA BUMA

v Brnu

(ustanovljena leta 1822)

pristno Brnsko volneno blago.

Jako lepi in modni vzorci za celo obleko od gld. 1 do gld. 6 meter. Bogata izbér sukna za suknje (Streich- und Kammgarrockstoffe) od gld. 3 do gld. 7 in sukna za hlače, najnovejši vzorci, od gld. 1 do gld. 6 meter. Črni Peruvians za suknje in Toskins za hlače od gld. 3 navzgor do gld. 6, gld. 7 in više meter.

Velika zaloga vsakovrstnega sukna za civilne in vojaške obleke, livrje, cerkve, biljarde in vozove. Sukna za požarne straže, veteranska in strelska društva in druge korporacije. — Normalnega volnatega blaga za zgornjo obleko, kakor normalnih posteljnih in popotnih odelj po sistemi prof. Gustava Jägerja v Stuttgartu bogata izbér.

Pristni angleški potni plaidi, 3 metre 50 cm. dolgi in 1 meter 60 cm. široki, po gld. 3, 4.75, 5.25 do gld. 16.

Vzorci zastoj in franko. Blago razpošilja samo proti poštnemu povzetju ali gotovemu predplačilu. — Pošiljave, katerih vrednost znaša gld. 10, pošiljajo se franko.

Gospodje krojaški mojstri dobé na zahtevanje vzgledne knjižice z mnogoštevilnimi vzorci franko. (107—8)

v elegantnej obliki.

vizitnice

„NARODNA TISKARNA“

priporoča po nizki ceni v Ljubljani

C. kr. avstr. ogrsk. priv. (161—3)

motraci z lesenimi vzmetnicami.

6 gl. 6 gl.

nadomestilo za slamjače in žične ustavke, čisti, trajni in ceno, izvrstni za zavode in bolnišnice. Ako se jih več vzame, zniža se primerno cena. Pri naročbi naj se naznani notranja širjava in dolgost postelji.

Glavna zaloga: Dunaj, I., Maximilianstrasse 1.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

V sled. povpraševanju naznaniti, da imam še nekaj broširanih letnikov 1883 in 1884 „Obrtnika“ na razpolaganje. — Jednako tudi „Poročilo o III. obrtnem shodu na Dunaji“. Letniki stanejo po 80 kr. Poročilo pa po 15 kr. za izvod. (205—2) **M. Kunc v Ljubljani.**

Hiša št. 2 v Medvodah,

tik glavne ceste in kolodvora, obstoječa iz 8 sob, popolnem mestno urejenih, z vrtom, posebno za letno stanovanje ugodna. (204—3)

se takoj dá v najem.

Natančneje se izve pri upravnistvu „Slov. Naroda“.

V AMERIKO

pride najceneje, kdor se obrne na

ARNOLDA REIFA, DUNAJ, I., PESTALOZZIASSSE 1,

najstarejša trdka te vrste. (623—29)

Natančneje izpovedbe in prospekti zastoj.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v elodeci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdelo sapo, napihnjenost, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodcu, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gajus in bljuvanje, da glava ne boli, če izvira bolečina iz želodca, zoper krč v želodcu, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezn na vratu, jetrah in zoper slato kilo.

Glavna zaloga:

Lekar **C. Brady**, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane 35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na Dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Ormožju: lekar Ivan Blažek. V Skofjeji: lekar Karol Fabiani. V Reki: lekar Ant. Mizzan.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemojso teh znakov istinitosti, naj se zavrzajo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (90—10)